

Nr 200.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin; given Stockholms slott den 14 maj 1915.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin.

Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Berndt Hasselrot.

Förslag

till

Lag

om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin.

Härigenom förordnas som följer:

Konungen äge, om sådant finnes vara av förhållandena oundgängligen påkallat, stadga förbud mot slaktande av synbarligen dräktiga svin eller svin under viss, av Konungen bestämd vikt, så ock mot saluhållande av slaktat svin under viss, av Konungen bestämd vikt; och äge Konungen ej mindre att giva föreskrifter om beviljande av de undantag från sådant förbud, som prövas skäliga, än även att stadga straff för överträdande av dylikt förbud samt i övrigt meddela de bestämmelser, som i anledning av nämnda förbuds utfärdande må finnas erforderliga.

Denna lag skall träda i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, samt äga tillämpning till och med den 29 februari 1916. Av Konungen jämlikt lagen meddelat förbud må ej gälla längre än till och med sagda dag.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
11 maj 1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **WALLENBERG**,
Statsråden: **HASSELROT**,
VON SYDOW,
friherre **BECK-FRIIS**,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet föredrog chefen för jordbruksdepartementet statsrådet friherre Beck-Friis följande den 6 innevarande maj från statens livsmedelskommission inkomna skrivelse:

»På grund av nu gällande relativt höga pris å såväl fodervaror som fläsk synes flerstädes inom landet framträda en tendens att bringa till slakt icke blott fullgödda svin, utan även undermåliga svin samt dräktiga suggor. Det synes statens livsmedelskommission synnerligen önskvärt, att en dylik såväl för fläskproduktionens vidmakthållande som för svinstammens bevarande ödesdiger nedslaktning bör såvitt möjligt stävjas. Visserligen vore det i sådant syfte effektivast, om all slaktning av för slakt olämpliga svinkreatur kunde genom lag förbjudas. Ett dylikt förbud har även nyligen utfärdats i Danmark. I vårt land med dess inom olika landsdelar skilda förhållanden torde en lagstiftning av

denna generella art emellertid vid sin tillämpning komma att möta de största svårigheter, framför allt med avseende på såväl kontrollen över lagens efterlevnad som meddelande av erforderliga dispenser. Av denna orsak finner kommissionen lämpligast att för Sveriges vidkommande åtminstone tillsvidare stanna vid föreskrifter, som inskränkas att avse allenast den vid offentliga slakthus samt enskilda, under offentlig kontroll stående slakterier förekommande slakt av svin.

Med anledning härav får statens livsmedelskommission hemställa om utfärdande snarast möjligt av stadgande, avseende att förbjuda slaktning av synbarligen dräktiga suggor ävensom av andra svinkreatur, som väga mindre än 80 kg. levande vikt, i offentligt slakthus, som omförmäles i § 3 av lagen den 10 oktober 1913 angående köttbesiktning och slakthus, ävensom i enskild slakteriinrättning, som omförmäles i § 1 av förordningen av samma dag och år angående exportslakterier samt andra enskilda, under offentlig kontroll ställda slakteriinrättningar.»

Vidare uppläste föredragande departementschefen följande den 10 innevarande månad till honom inkomna skrivelse:

»På grund av den framställning statens livsmedelskommission lär hava gjort angående utfärdande av förbud mot slaktning av synbarligen dräktiga suggor och andra svinkreatur under 80 kg. levande vikt vid offentliga slakthus eller andra under offentlig kontroll stående enskilda slakterier, anhålla vi få göra följande uttalande, vilket av herr statsrådet torde tagas i övervägande vid utfärdande av ifrågavarande förordning.

Då det ofta förekommer i en svinflock, att några individer äro tillbakasatta och ej utan större förlust kunna bliva fullgödda, torde skäl föreligga, att sänka minimivikten för svin, tillåtna att slaktas, till 70 kg. i stället för föreslagna 80 kg.

Beträffande här ifrågavarande slakt skulle ett förbud, endast avseende slakt av ovannämnda djur vid offentliga slakthus eller vid enskilda under offentlig kontroll stående slakterier, ej medföra önskad verkan, emedan ägare till sådana djur skulle söka andra utvägar för nedslaktningen. Därföre torde ett totalförbud för nedslaktning av suggor samt svin under 70 kg. levande vikt vara nödvändigt för bevarande av svinstammarne, dock med de inskränkningar, som kunna betingas av veterinärintyg angående suggas oduglighet till avel eller angående sjuklighet eller intyg rörande bristande tillgång på fodermedel.

Å de under offentlig kontroll stående exportslakteriernas vägnar vid sammanträde i Malmö den 7 maj 1915.

P. Bondesson.»

Härefter anförde föredragande departementschefen följande:

»Otvivelaktigt tala under nuvarande förhållanden starka skäl för att, såsom statens livsmedelskommission föreslagit, stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin. Det med livsmedelskommissionens skrivelse avsedda syftet torde emellertid knappast kunna vinnas allenast genom ett sådant förbud, utan synes det mig sannolikt att detta, för att erhålla önskvärd effektivitet, bör åtföljas av förbud i vissa fall jämväl mot saluhållande av slaktat svin.

Vilken omfattning bör givas åt ifrågavarande förbud, tilltror jag mig icke att för närvarande med visshet avgöra. Förbudet mot slakt bör i första rummet avse dräktiga svin. Härutöver erfordras förbud mot slakt av svin under viss vikt, men huru denna bör bestämmas, därom äro, såsom de föredragna skrivelserna utvisa, meningarna på sakkunniga håll delade. Likaledes råder meningsskiljaktighet, huruvida förbudet bör gälla endast slakt vid vissa särskilda slag av slakterier eller även annat slaktande av svin. Jämväl andra härmed sammanhängande spörsmål, särskilt det, vilka undantag böra göras från dylika förbud, kräva närmare undersökning än det varit möjligt att åstadkomma under den korta tiden, efter det förevarande fråga blivit väckt. Härtill kommer, att även om man kunde med säkerhet bedöma, vilka bestämmelser i ämnet för närvarande äro lämpliga, vunnen erfarenhet eller ändrade förhållanden lätt kunna göra det önskvärt att i ett eller annat avseende jämka de först meddelade föreskrifterna.

För utfärdande av de ifrågasatta förbuden lär, åtminstone om de skola avse annan slakt än den, som sker vid yrkesslakterier, erfordras stöd av lag, och det synes därför vara behöfligt att påkalla den nu församlade riksdagens medverkan till åstadkommande av bestämmelser på förevarande område. Med hänsyn till de av mig angivna förhållanden synes det emellertid icke gärna låta sig göra att förelägga riksdagen förslag till någon mera detaljerad lagstiftning i ämnet, utan anser jag mig böra hemställa, att hos riksdagen skall begäras bemyndigande för Kungl. Maj:t att, om sådant finnes vara av förhållandena oundgängligen påkallat, stadga förbud mot slaktande av synbarligen dräktiga svin eller svin under viss, av Kungl. Maj:t bestämd vikt, så ock mot saluhållande av slaktat svin under viss av Kungl. Maj:t bestämd vikt. I bemyndigandet bör jämväl innefattas rätt för Kungl. Maj:t ej mindre att giva föreskrifter om beviljande, även genom underordnade myndigheter, av de undantag från utfärdat förbud, som prövas skäliga, än ock att stadga straff för överträdande av dylikt förbud samt i övrigt meddela de bestämmelser, som i anledning av förbuds utfärdande må finnas erforderliga.

Tiden för dylikt bemyndigande torde lämpligen kunna bestämmas så, att detsamma skall gälla till och med den 29 februari 1916.

Ehuru, såsom jag framhållit, det icke synes vara lämpligt eller möjligt att redan nu i detalj angiva, vad bestämmelserna i förevarande ämne böra innehålla, tror jag mig dock kunna, till belysning av frågan, nämna, huru vissa hithörande förhållanden enligt min mening böra ordnas i blivande administrativa föreskrifter. Sålunda synes det vara uppenbart, att även dräktigt svin eller svin av mindre vikt än den bestämda bör få slaktas, när sådant är påkallat av ägarens husbehov eller sjukdom hos svinet. Vidare bör det ankomma på någon lokal myndighet att giva tillstånd till slaktande av svin, om ägaren icke har tillgång till foder för svinet. För överträdelse av meddelat förbud torde böra stadgas bötesstraff.

Då den vidare handläggningen av frågan om lagstiftning i förevarande ämne ankommer på justitiedepartementet, tillåter jag mig hemställa, att nämnda fråga måtte dit överlämnas.»

I denna hemställan instämde statsrådets övriga ledamöter;

och tacktes Hans Maj:t Konungen till densamma lämna bifall.

Ur protokollet:

H. Schlytern.

---

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
11 maj 1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Hasselrot anförde följande:

»På anmodan av chefen för jordbruksdepartementet har jag låtit inom justitiedepartementet upprätta ett förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktaende av svin och saluhållande av slaktat svin. Förslagets innehåll överensstämmer med de av samme departementschef angivna grunder.»

Föredragande departementschefen uppläste härefter ifrågavarande lagförslag, av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar, och hemställde, att för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål lagrådets utlåtande över förslaget måtte inhämtas genom utdrag av protokollet.

Kungl. Maj:ts Nåd. Proposition Nr 200.

Till denna hemställan, som biträdades av statsrådets övriga ledamöter, täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Israel Myrberg.

Förslag

-till

Lag

om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin.

Härigenom förordnas som följer:

Konungen äge, om sådant finnes vara av förhållandena oundgängligen påkallat, stadga förbud mot slaktande av synbarligen dräktiga svin eller svin under viss, av Konungen bestämd vikt, så ock mot saluhållande av slaktat svin under viss, av Konungen bestämd vikt; och äge Konungen ej mindre att giva föreskrifter om beviljande av de undantag från sådant förbud, som prövas skäligen, än även att stadga straff för överträdande av dylikt förbud samt i övrigt meddela de bestämmelser, som i anledning av nämnda förbuds utfärdande må finnas erforderliga.

Denna lag skall träda i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, samt äga tillämpning till och med den 29 februari 1916. Av Konungen jämlikt lagen meddelat förbud må ej gälla längre än till och med sagda dag.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd fredagen
den 14 maj 1915.*

Närvarande:

Justitieråden	BERGMAN, SJÖGREN,
Regeringsrådet	PALMGREN,
Justitierådet	DYBERG.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 11 maj 1915, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen för lagärenden Herman Falk.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

---

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 14 maj 1915.*

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anmälde chefen för justitiedepartementet statsrådet Hasselrot lagrådets denna dag avgivna utlåtande över det den 11 innevarande maj till lagrådet remitterade förslaget till lag om rätt för Konungen att stadga förbud i vissa fall mot slaktande av svin och saluhållande av slaktat svin; och hemställde föredragande departementschefen, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skulle avlåtas proposition av den lydelse bilaga . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Israel Myrberg.